

FRÄLSNINGEN

Det hade knappt börjat, och så tog det slut. Musikkåren lades ner. Holger, vår ledare, mentor och pådrivare, ansåg väl att han hade gjort sitt när han med fasthet och stort tålamod lotsat oss fram till vårt första och enda framträdande.

Det gick tydligen inte att hitta någon ny ledare. Eller kostade vi för mycket? Snopet var det hur som helst för en trettonåring som nu var ”musiker” och till och med varit med i tidningen med foto och allt. Jag hade kämpat mig genom svårigheterna. Alla dessa träningstimmar och repetitioner kändes nu meningslösa.

Jag ville uppleva det igen: den bubblande stoltheten, applåderna.

Min klasskamrat Janne kan ta åt sig äran av att klarinettväskan inte hamnade i garderoben. Han höll föredrag om jazz på en svensk lektion. Jag tyckte det lät spännande, särskilt när han berättade om klarinettisterna Benny Goodman och svensken Åke ”Stan” Hasselgård, som

hade gjort succé i USA. Vi började snacka jazz på rasterna. En morgon tog han försiktigt upp två EP-plattor ur bagen.

– Dom här kan du låna, men fan tar dig om du repar dom, sa han och lämnade över två plattor med Louis Armstrong.

Han förutsatte att jag hade grammofon hemma.

Det hade vi. Den mahognyfärgade, klumpiga radio-grammofonsmöbelen i finrummet stod mest och samlade damm. Nu väckte jag den till liv. Jag spelade plattorna om och om igen.

Det hände något med mig.

Jag rycktes med.

Det svängde.

Musiken tog tag i mig på ett sätt som jag inte var beredd på. Den sjönk in i mig. Djupt. Kroppen svarade på känslan. Överkroppen började vaggas framåt och tillbaka. Och högerfoten ville vara med. Taktfast dunkade den i golvet. Det väckte en lust. Jag ville spela igen.

Jag hämtade klarinetten, skruvade ihop den, och försökte spela med i *When The Saints Go Marching In*. Efter fem, sex försök kom jag in rätt och kunde följa med i Louis melodistämman. Jag försökte mig på att improvisera runt hans trumpetspel som jag uppfattade att klarinetisten gjorde på plattan. Jag hittade rätt toner så att det inte lät falskt, men flytet och bredden i tonregistret och tekniken var jag ljusår ifrån. Men, det spelade ingen roll. Den här musiken var min. Jazzen hade öppnat sin

famn och tagit emot mig.

En tjej i klassen som var medlem i Pingstkyrkan berättade för mig och några andra vilka känslor som genomför henne i det ögonblick hon blev frälst. Som om något grep tag i henne och fyllde henne med en sådan glädje och lycka att hon tappade kontrollen över sina kroppsrörelser. Det lät inte klokt tyckte jag då. Är det så här det känns när man blir frälst, tänkte jag nu.

Frälst eller inte. Fler än jag hade upptäckt jazzmusiken. Jag fann en tvillingsjäl i Bosse, en grannkille som spelade kornett i en skolorkester. Nu var vi två i källaren som tränade. Bosse hade ganska många plattor, mest dixieland. Vi tog med hans skivspelare ner till källaren, lyssnade på plattorna och sen försökte vi spela det vi hade hört. Till slut kunde vi spela Beale Street Blues synkoperat och tvåstämmigt utan att osäkert treva efter rätt toner. Vi tittade häpet på varandra. Det lät ju bra.

Vi tillbringade mer och mer tid nere i källaren. För att skapa rätt atmosfär satte vi upp några affischer på väggarna med Louis Armstrong och Benny Goodman som vi tigt till oss i skivaffären. Vi målade glödlampan i taket röd, röjde undan all bråte och torkade rent den gamla träsoffan. I den parkerade vi några av våra kompisar som fick agera publik.

Att jag och Bosse hade startat en *jazzklubb* i min källare spred sig som en löpeld i skolan. Det blev fullt hus på eftermiddagarna.

Besökarna var mer intresserade av att snacka och att smygröka än att lyssna på vårt musicerande. Att tvingas lyssna på vår minimala repertoar om och om igen var uppenbarligen en uppoffring de var beredda att göra.

Publiktillströmningen fick ett abrupt slut. Pappa dök upp lite tidigare än vanligt från jobbet en dag och kunde snabbt konstatera att smygrökning var den huvudsakliga aktiviteten. Jazzklubbens korta historia var till ända.

Jag och Bosse tilläts vara kvar. Även affischerna och den röda lampan i taket. Men att skapa musik i en tvåmansorkester utan komp hade sina begränsningar. Det blev slitningar. Bosse och jag tröttnade helt enkelt på varandra.

Jag hade hört rykten om att det fanns några killar som spelade på ungdomsgården på Nygatan. Jag cyklade dit en varm sensommarkväll. Ungdomsgården var inrymd i en gammal villa. Jag svängde in genom grinden och hörde pianomusik från ett fönster som stod på glänt. Ryktet var sant.

Jag klev in i lokalen och lyssnade mig fram till rätt rum. Dörren var stängd. Jag tvekade en kort stund, sen öppnade jag dörren försiktigt och steg in i ett stort rum med nött parkettgolv och stolar på rad på långsidorna.

På den ena kortsidan satt en kille i min ålder och spelade piano. Bredvid honom lutade sig en lite äldre kille över en basfiol. De fick syn på mig och slutade att spela.

– Va bra ni spelar, sa jag.

– Tack, vi repar lite, sa killen vid pianot.

Jag berättade att jag spelade klarinett, inte så bra än, men att jag gillade jazz. Jag tog mod till mig och frågade:

– Finns det nån chans att man får vara med?

De tittade på varandra. Tveksamheten avspeglades tydligt i deras ansiktsuttryck. Till slut sa basisten som stod och hängde över basen och som hette Jonny:

– Ta med dig klarinetten i morgon kväll får vi höra hur det låter.

Sen vände han sig till pianisten som hette Kenneth, och de började diskutera vilken låt de skulle fortsätta med. En markering att samtalet var avslutat.

Jag gick och satte mig på den närmaste stolen på långsidan. De verkade inte ha något emot att jag satt kvar och lyssnade. Ju fler låtar jag hörde desto djupare sjönk mitt självförtroende. Vad hade jag gett mig in på? Skulle jag bli utskrattad?

Efter en skoldag som segade sig fram och spänd intill bristningsgränsen var jag på plats på utsatt tid.

– Vilka låtar kan du? frågade Kenneth.

– Beale Street Blues och When the Saints, svarade jag

– Inga fler?

– Nää ..., men jag tränar på flera.

– Okej, vi kör väl Beale Street, sa han och stampade in takten.

Kenneth spelade några inledande takter och gjorde tecken att jag skulle komma in på melodistämman. Jag

var så nervös att fingrarna verkade vara fränkopplade från hjärnan. Kenneth blängde på mig. Så fick jag ljud i klarinetten, men den första tonen blev till all olycka en ”kyckling” (en hög felaktig ton). Jag såg i ögonvrån att Jonny grimaserade. Jag var på väg att rafsas åt mig fodralet och rusa ut ur rummet.

Men de fortsatte i alla fall att spela. Jonnys bas skapade en stabil rytm som fick mig att slappna av. Efter några takter kom jag in rätt och synkroniserat med Kenneth. Nu lät det riktigt bra. I alla fall i mina öron. Kenneth gav mig en uppmuntrande blick och jag såg att Jonny blundade och gungade med huvudet när han drev på med sina basgångar: ”digada dung, dung, dung, digada dung, dung, dung”.

Tid och rum försvann. Jag vågade improvisera runt melodistämman. Kenneth blundade han också nu. Fingrarna löpte över tangenterna allt snabbare när han vävde sina improvisationer. Jonny tryckte på med basen tungt, rytmiskt.

Det svängde. Jag fick ståpäls.

Vi var inte ensamma i rummet längre. Det hade droppat in folk. De stod bara några meter ifrån oss och gungade med kroppen i takt med musiken. Det kändes som vi spelat samma låt en halvtimme när Kenneth markerade med ett avslutningsackord att vi skulle sluta.

Några i publiken tog upp en applåd.

Jag var helt tagen och vände blicken mot Kenneth och Jonny. De uppskattande applåderna verkade inte påverka

dem nämnvärt. De tittade bara på varandra och smålog. Själv såg jag förmodligen ut som en tvååring som fått sin första julklapp. Skjortan var plaskvåt i armhålorna. Undrar om det syns, tänkte jag och höll armarna så nära kroppen som möjligt. Det kändes inte lika pinsamt när jag såg att Jonny hade stora svettrosor i armhålorna han också.

När vi hade spelat *When the Saints* så var min repertoar slut. Kenneth och Jonny fortsatte resten av kvällen. Jag satt kvar och lyssnade. Vid tiotiden fällde Kenneth ner locket på pianot och reste på sig och vände sig till mig.

– Du kan få låna några plattor av mig som du kan träna efter, sa han.

Jonny nickade instämmande.

– Hem och träna, så ses vi på torsdag, sa han.

Jag förstod att jag var accepterad, visserligen med tydliga förbehåll, men jag var med i ett band! Otroligt, var det sant? Jag cyklade hem i ett lyckorus. Nästa dag skulle Kenneth ta med sig plattor till skolan. Jag ska lyssna och träna, träna, träna.

Under hösten hade min repertoar utökats så pass att jag kunde spela med i de flesta låtarna, och var jag inte säker på melodistämman upptäckte jag att jag kunde glida med, improviserande, men bara om de var i B-dur eller B-pajer som Jonny sa.

Nu dansade man till vår musik på torsdagarna. Det

var främst Jonnys förtjänst. Hans stadiga rytmiska basspel hjälpte de osäkra dansparen att hålla takten. Jag hade god lust att ringa Holger och berätta, men han kanske inte gillade jazz.